

สรุปผลการระดมความเห็น
เกี่ยวกับ “ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ.”
ในเวทีการประชุม “สมัชชาชาวบ้านการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (P-move) ประจำปี ๒๕๖๓”

เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ณ ศูนย์ฝึกอบรมเกษตรกรรมภาคเหนือ ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

: นำเสนอสาระสำคัญโดย นายกุลพัชร ภูมิใจรอด รอง ผอ.บจร. ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการ บจร.

ประเด็นที่ ๑ ชื่อ และวัตถุประสงค์

ประเด็นพิจารณา	มาตรา	(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจาย การถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การมหาชน)”	ข้อคิดเห็น
ชื่อ	มาตรา ๖	ให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้น เรียกว่า “สถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจายการ ถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การ มหาชน)” เรียกโดยย่อว่า “สทธ.” และให้ ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Equitable Land Distribution and Administration Institute” เรียกโดยย่อ ว่า “ELDAI”	เห็นด้วย เพราะทำให้เข้าใจถึงภารกิจได้ดี

ประเด็นที่ ๒ อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงาน

ประเด็นพิจารณา	มาตรา	(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจาย การถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การมหาชน)”	ข้อคิดเห็น
อำนาจหน้าที่ และ การดำเนินงาน	มาตรา ๙	ให้สถาบันมีอำนาจกระทำการภายใน ขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง ๑๐) ลงทุนหรือร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่น หรือหน่วยงานของรัฐในกิจการที่เกี่ยวกับ หรือเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน	ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ (มาตรา ๙) โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้ - เมื่อ พรบ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ ประกาศใช้แล้ว ควรนำที่ดินมาใช้ ประโยชน์ สถาบันฯ ควรซื้อที่ดินเก็บไว้เยอะๆ ช่วยเหลือประชาชน ให้เกิด การใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างรายได้ให้ประเทศ
		๑๔) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การ หรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่ เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ๑๕) ประสานงาน ให้คำปรึกษาและ คำแนะนำการวางแผนพัฒนาและการใช้ ประโยชน์ในที่ดินแก่หน่วยงานภาครัฐและ ภาคเอกชน	- สถาบันฯ ควรตกลงโดยวิธีการกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อไม่ให้เป็นการของภาค ประชาชน - ให้รัฐจัดสรรวงเงินงบประมาณไม่เกิน ๒% ของภาษีที่ดิน จำนวนงบประมาณ ให้เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ภาษีที่ดินที่เก็บได้ในแต่ละปี ทุกปี
		๑๘) เป็นตัวแทนหรือนายหน้า หรือ มอบหมาย หรือว่าจ้างให้บุคคลอื่น ประกอบกิจการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของสถาบัน	- การเป็นตัวแทนหรือนายหน้าอาจเป็นช่องทางให้นายทุนมีโอกาสได้รับ ประโยชน์มากขึ้นหรือไม่ สถาบันฯ จะไม่เป็นกลายเป็นผู้ปกป้องเศรษฐกิจที่ดิน รายใหญ่ หรือไม่ - คำว่า “นายหน้า” ไม่ควรมี ต้องหามาตรการจัดการอย่างไรไม่ให้เจ้าของ ที่ดิน (นายทุน เศรษฐีที่ดิน) ได้รับประโยชน์เพียงฝ่ายเดียว

ประเด็นพิจารณา	มาตรา	(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจาย การถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การมหาชน)”	ข้อคิดเห็น
			<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการตกลงราคา สถาบันฯ ไม่ควรเป็นนายหน้า ควรเป็นตัวกลาง ประสาน ตั้งคณะกรรมการจัดซื้อโดยมีชาวบ้านร่วมเจรจาด้วย - กระบวนการขายทอดตลาดที่ดิน นายทุนจะสามารถซื้อที่ดินถูก ซึ่งบางพื้นที่ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้วย แล้วนำมาขึ้นราคาให้ชาวบ้านเช่า/เช่าซื้อ สถาบันฯ ต้องมีมาตรการอย่างไร ที่สามารถซื้อที่ดินมาเพื่อดำเนินการให้เช่าหรือเช่าซื้อต่อไปในราคาถูก เพิ่มศักยภาพให้ สถาบันฯ มีอำนาจในการเข้าสู่ตลาดในการแข่งขันซื้อที่ดินเพื่อนำมากระจายให้แก่ชาวบ้านได้

ประเด็นที่ ๓ ทุน และรายได้

ประเด็นพิจารณา	มาตรา	(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจาย การถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การมหาชน)”	ข้อคิดเห็น
ทุน	มาตรา ๑๐	ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินงานของ สถาบันประกอบด้วย (๑) เงินประเดิมจากรัฐบาล ๖,๐๐๐ ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานรัฐควรมีนโยบายให้เงินชาวบ้านไปประมูลซื้อที่ดินแข่งกับนายทุนได้ เพื่อจะได้ราคาที่ดีมากและได้ที่ดินที่เหมาะสม ควรสรุปเป็นบทเรียนในการจัดซื้อที่ดิน ออกระเบียบให้ชาวบ้านสามารถดำเนินการอย่างนี้ได้ กู้เงินไปประมูลซื้อที่ดิน - ควรเพิ่มเรื่องทุนจากสลากกินแบ่ง ๕ % การเช่าที่ดินเขตเศรษฐกิจพิเศษ สัมปทานเช่าที่ดิน ไม่ต่ำกว่า ๑๐% ภาษีที่ดิน ๒๐%

ประเด็นที่ ๔ องค์ประกอบคณะกรรมการ

ประเด็นพิจารณา	มาตรา	(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการเพื่อกระจาย การถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม (องค์การมหาชน)”	ข้อคิดเห็น
องค์ประกอบ คณะกรรมการ	มาตรา ๑๓	ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันการบริหารจัดการ เพื่อกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็น ธรรม” ประกอบด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์การเกษตร ร่วมด้วยในแต่ละภาค - ควรมีประธาน ๑ คน/ ราชการโดยตำแหน่ง ๓/ ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน ๖/ ผอ.สถาบันฯ ๑ - เรื่องผู้ทรงคุณวุฒิ ควรพิจารณาจากตัวแทนเกษตรกร ตัวแทนเด็กร้อนชุมชนเมือง ๑ คน /หรือเพิ่มผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑ คน - ผู้แทนเดิม ร่างของกระทรวงการคลัง ไม่มีผู้แทนคลังฯ เสนอให้เอา กระทรวงพัฒนาสังคมฯ ออกให้ คลังฯ เข้าแทน เพื่อเจรจา เรื่องการเงินได้ - คุณสมบัติคณะกรรมการฯ “คุณสมบัติต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถาบันฯ” แต่ถ้าเป็นตัวแทนบอร์ด เป็นผู้เดือนร้อน หรือหากเป็นผู้เดือดร้อนที่อยู่ระหว่างหรือที่ผ่านกระบวนการ บจธ. มาแล้ว จะสามารถมาร่วมเป็นบอร์ด ได้หรือไม่ จะสามารถหาวิธีปฏิบัติโดยอนุโลมหรือไม่อย่างไรต้องหาวิธี